

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1894.

Andra Kammaren.

N:o 21.

Onsdagen den 28 mars.

Kl. $\frac{1}{2}$ 3 e. m.

§ 1.

Justerades de i kammarens sammanträden den 15, 16, 17 och 21 innevarande mars förda protokoll.

§ 2.

Efter föredragning af de på kammarens bord hvilande motioner hänvisades:

herr *J. Mankells* motion, n:o 162, till konstitutionsutskottet; och

herr *S. J. Kardells* m. fl:s motion, n:o 163, till statsutskottet.

§ 3.

Föredrogos och bordlades för andra gången:

bevillningsutskottets memorial n:o 11;

lagutskottets utlåtanden n:is 31, 32, 33 och 34; samt

Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o 10.

§ 4.

Justerades två protokollsutdrag; hvarefter kammarens ledamöter åtskildes kl. 2,⁵⁵ e. m.

In fidem
Hj. Nehrman.

Torsdagen den 29 mars

Kl. 11 f. m.

§ 1.

Herr statsrådet m. m. *G. F. Gilljam* aflemnade Kongl. Maj:ts propositioner till Riksdagen:

angående anslag för krigshofrätten;

angående upplåtelse till staden Köping af vissa delar utaf kronolägenheten Köpingsön n:o 1;

angående öfverflyttning till allmänna indragningsstaten af åtskilliga lärares aflöning samt rörande understöd åt extra ordinarie lärare vid allmänna läroverken under förfall på grund af sjukdom;

angående dels ändrade bestämmelser rörande lönetursberäkning för vissa lärare, dels inrättandet af en kommission för bedömande af undervisningsprof för lärarebefattningar;

angående aflönande i vissa fall af vikarie för sådan ordinarie lärare eller lärarinna vid folkskola, som af sjukdom urståndsättes att fullgöra sin tjänst;

angående beredande af ökad utrymme för tekniska skolan i Stockholm m. m.; samt

angående anslag till förvärfvande för statens samlingar af vissa föremål ur konstsamlingarna å Finspong.

Samtliga dessa kongl. propositioner bordlades.

§ 2.

*Gemensamma
omröstningar.*

Sedan Riksdagens båda kamrar förehaft och godkänt de i statsutskottets memorial n:is 24 och 28 samt bevillningsutskottets memorial n:o 7 föreslagna voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, deri kamrarne fattat stridiga beslut, samt denna dag blifvit bestämd för omröstning öfver de olika besluten, så anställdes nu dessa omröstningar, enligt nedanintagna voteringspropositioner, i följande ordning, nemligen:

1:sta omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 28, punkt. 1.)

Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts i ämnet gjorda framställning, för tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m., på extra stat för år 1895 beviljar 53,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

*Gemensamma
omröstningar.*

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, med afslag å Kongl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att af behållningarne å anslaget till tillämpning af nya värnpligtslagens föreskrifter i fråga om de värnpligtiges inskrifning och redovisning m. m. må användas för samma ändamål under år 1895 ett belopp af 53,000 kronor.

Sedan voteringsedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kam-maren ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och utpräknig och utföll omröstningen med 19 Ja och 202 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade

utfallit med 94 Ja och 47 Nej,

hvidan, då dertill läggas Andra Kamma-

rens röster eller 19 Ja och 202 Nej,

sammanräkningen visar. 113 Ja och 249 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

2:dra omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 28, punkt. 2.)

Den, som vill, att Kongl. Maj:ts förevarande framställning äfvensom herr friherre Gripenstedts i ämnet afgifna motion på det sätt bifallas, att Riksdagen, för anskaffning af karbiner med repertermekanism och af liten kaliber, på extra stat för år 1895 anvisar 591,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Gemensamma omröstningar. Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts förevarande framställning äfvensom herr friherre Gripenstedts i ämnet afgifna motion på det sätt bifallits, att Riksdagen, för anskaffning af karbiner med repetermekanism och liten kaliber, på extra stat för år 1895 anvisat 295,500 kronor.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kam-maren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlar-nes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 47 Ja och 175 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-maren samtidigt anställd, hade

utfallit med	110 Ja och	32 Nej,
hvidan, då dertill läggas Andra Kamma-		
rens röster eller	47 Ja och	175 Nej,
sammanräkningen visar	157 Ja och	207 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

3:dje omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 28, punkt. 3.)

Den, som vill, att, i likhet med hvad för år 1894 egt rum, ett belopp af 800,000 kronor på extra stat för år 1895 anvisas för anskaffning af mobiliseringsammunition till eldhand-vapen, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, för anskaffning af mobiliserings-ammunition till eldhandvapen, på extra stat för år 1895 anvisat 600,000 kronor.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel af-lagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kam-maren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom

här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlar- *Gemensamma*
nes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 26 *omröstningar.*
Ja och 197 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition,
som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af
Första Kammaren samtidigt anstald, hade

utfallit med 105 Ja och 36 Nej,
hvidan, då dertill läggas Andra Kammar-
rens röster eller 26 Ja och 197 Nej,
sammanräkningen visar 131 Ja och 233 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen
fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

4:de omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 28, punkt. 4.)

Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts
framställning, till fortsättande af arbetena å Karlsborgs hufvud-
fästning och Vaberget, på extra stat för år 1895 beviljar 200,000
kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, till fortsättande af arbetena å
Karlsborgs hufvudfästning och å Vaberget, på extra stat för år
1895 anvisat 150,000 kronor.

Sedan voteringsседlarne blifvit aflemnade samt en sedel af-
lagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammar-
ren ingått, att voteringsседlarne för den omröstning, hvarom
här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes
öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 28 Ja
och 196 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som,
enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af För-
sta Kammaren samtidigt anstald, hade

utfallit med 96 Ja och 47 Nej,

Gemensamma omröstningar. hvadan, då dertill läggas Andra Kammarrens röster eller 28 Ja och 196 Nej, sammanräkningen visar 124 Ja och 243 Nej; Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

5:te omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 28, punkt. 5.)

Den, som vill, att, i enlighet med utskottets hemställan, till anskaffning af materiel för flyttande sjukhus, på extra stat för år 1895 anvisas 30,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har förslaget om anvisande af medel å extra stat för år 1895 till anskaffning af materiel för flyttande sjukhus ej af Riksdagen bifallits.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel af-lagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammarren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 87 Ja och 133 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammarren samtidigt anstald, hade

utfallit med 121 Ja och 19 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarrens röster eller 87 Ja och 133 Nej, sammanräkningen visar 208 Ja och 152 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

6:te omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 24, punkt. 1.)

Den, som vill, att det under anslaget till landsstaterna i länen uppförda reservationsanslag till arfvoden åt extra länsnotarier och öfriga extra biträden vid länsstyrelserna samt till vikariatsersättning under semester för dertill berättigade tjänstemän höjes från 90,000 kronor till 115,000 kronor, eller med 25,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Majts förevarande framställning på det sätt af Riksdagen bifallits, att det under anslaget till landsstaterna i länen uppförda reservationsanslag till arfvoden åt extra länsnotarier och öfriga extra biträden vid länsstyrelserna samt till vikariatsersättning under semester för dertill berättigade tjänstemän höjts från 90,000 kronor till 110,000 kronor, eller med 20,000 kronor.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel af-lagd och förseglad, äfvensom underrättelser från Första Kam-maren ingått, att voterings-sedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 19 Ja och 205 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-maren samtidigt anställd, hade ut-

fallit med	88 Ja och 46 Nej,
hvidan, då dertill läggas Andra Kam-ma-rens röster eller	19 Ja och 205 Nej,
sammanräkningen visar	107 Ja och 251 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

Gemensamma
omröstningar.

7:de omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 24, punkt. 2.)

Den, som vill, att Riksdagen — med godkännande af den förändring i gällande stat för landtbruksstyrelsen, att sekreteraren åtnjuter i lön 2,500 kronor och i tjänstgöringspenningar 1,500 kronor, tillsammans 4,000 kronor, hvilken lön efter fem år kan höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor, samt af de ändringar i villkoren och förbehållen för åtnjutande af de i samma stat upptagna löneförmåner, som i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 13 januari 1894 blifvit ifrågasatta — från och med år 1895 höjer anslaget till landtbruksstyrelsen från dess nuvarande belopp, 27,800 kronor, med 1,000 kronor, eller till 28,800 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts framställning i ämnet icke af Riksdagen bifallits.

Sedan voteringsseklarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kam-maren ingått, att voteringsseklarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seklarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 68 Ja och 156 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-maren samtidigt anställd, hade

utfallit med	117 Ja och	22 Nej,
hvadani då dertill läggas Andra Kam-ma-		
rens röster eller	68 Ja och	156 Nej,
sammanräknigen visar	185 Ja och	178 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

S:de omröstningen:

(Enligt statsutskottets memorial n:o 24, punkt 3.)

Den, som vill, att Kongl. Maj:ts framställning på det sätt bifalles, att Riksdagen, med godkännande af den enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 13 januari 1894 föreslagna förändring i afseende å användningen af det under anslagstiteln "undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar" uppförda anslaget till reseunderstöd för landtbrukets studerande, höjer samma anslag från 6,000 kronor till 8,000 kronor, eller med 2,000 kronor, och i följd deraf ökar anslaget till "undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar (deraf ett förslagsanslag å 15,000 kronor till understöd åt landtmannaskolor)" med motsvarande belopp, eller från 190,400 kronor till 192,400 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts framställning endast på det sätt bifallits, att Riksdagen godkändt den enligt statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 13 januari 1894 föreslagna förändring i afseende å användningen af det under denna anslags-titel uppförda anslaget till reseunderstöd för landtbrukets studerande, men att anslaget bibehållits vid sitt nuvarande belopp, 6,000 kronor;

kommande alltså i händelse af bifall härtill anslaget till "undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar (deraf ett förslagsanslag å 15,000 kronor till understöd åt landtmannaskolor)" att bibehållas vid sitt nuvarande belopp, 190,400 kronor.

Sedan voteringsmedlarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kam-maren ingått, att voteringsmedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknning och utföll omröstningen med 23 Ja och 197 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af

<i>Gemensamma omröstningar.</i> Första Kammaren samtidigt anstäld, hade utfallit med	101 Ja och 40 Nej,
hvadan, då dertill läggas Andra Kammarrens röster eller	23 Ja och 197 Nej,
sammanräkningen visar	<hr/> 124 Ja och 237 Nej;
Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.	

9:de omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 24, punkt. 4.)

Den, som vill, att Kongl. Maj:ts framställning i ämnet på det sätt bifalles, att Riksdagen såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län — under vilkor att länet landsting och hushållningssällskap till anstaltens underhåll bidraga med sammanlagdt minst 3,000 kronor — på extra stat för år 1895 anvisar ett anslag af 6,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län — under vilkor att länet landsting och hushållningssällskap till anstaltens underhåll bidraga med sammanlagdt minst 3,000 kronor — på extra stat för år 1895 anvisat ett anslag af, 5,000 kronor.

Sedan voteringsredlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kam-maren ingått, att voteringsredlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu redlar-nes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 57 Ja och 162 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af

Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med	85 Ja och 54 Nej,	<i>Gemensamma omröstningar.</i>
hvad, då dertill läggas Andra Kammarrens röster eller	57 Ja och 162 Nej,	
sammanräkningen visar	142 Ja och 216 Nej;	

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

10:de omröstningen:

(enligt statsutskottets memorial n:o 24, punkt. 5.)

Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts framställning i ämnet, till understöd åt svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1895 anvisar ett anslag af 15,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

¶ Vinner Nej, har Riksdagen till understöd åt svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1895 anvisat ett anslag af 10,000 kronor.

Sedan voteringsedlarna blifvit aflemnade samt en sedel atlagd och förseglad, äfvensom underrättelser från Första Kammararen ingått, att voteringsedlarna för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknning och utföll omröstningen med 55 Ja och 165 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammararen samtidigt anställd, hade utfallit

med	92 Ja och 50 Nej,
hvad, då dertill läggas Andra Kammarrens röster eller	55 Ja och 165 Nej,
sammanräkningen visar	147 Ja och 215 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

11:te omröstningen:

(enligt bevillningsutskottets memorial n:o 7.)

Den, som, i likhet med Första Kammaren, vill:

a) att å "koppar och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.", yellowmetall dock undantagen: "arbetad: plåt och andra ämnen för vidare bearbetning", skall sättas en tull af 5 öre pr kg.;

b) att för plåt af yellowmetall äfvensom för andra för vidare bearbetning afsedda ämnen af samma metall gällande tullfrihet skall bibehållas; samt

c) att å "koppar och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.: arbetad: rör och rördelar", skall sättas en tull af 10 öre pr kg.;

till följd hvaraf tulltaxans bestämmelser i förevarande delar skulle komma att erhålla följande förändrade lydelse:

Metaller och ej specificerade arbeten deraf:

D. Koppar och deraf med zink, tenn eller annan oädel metall framställda legeringar, såsom messing, brons, nysilfver, britanniametall m. fl.:

arbetad:

plåt och andra ämnen för vidare bearbetning:

af yellowmetall	fria
andra slag	1 kg. 5 öre
bult och spik	fria
rör och rördelar	1 kg. 10 öre

röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Riksdagen, i likhet med Andra Kammaren, beslutit, att gällande tulltaxas bestämmelser rörande nu ifrågasvarande artiklar skola bibehållas oförändrade.

Sedan voteringsredarna blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kam-

maren ingått, att voteringsseclarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seclarnes öppnande och uppräknig och utföll omröstningen med 100 Ja och 123 Nej. .

*Gemensamma
omröstningar.*

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anstald, hade ut-

fallit med 102 Ja och 34 Nej.

hvidan då dertill läggas Andra Kammarrens röster eller 100 Ja och 123 Nej,

sammanräkningen visar 202 Ja och 157 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

§ 3.

Ordet begärdes af Herr Johansson i Noraskog, som ytt-
rade:

Herr talman! Mine herrar! Jag skall tillåta mig anhålla om en liten omflyttning på den föredragningslista, som skall upprättas till nästa sammanträde för denna kammare, så till vida, att de med n:is 9 och 10 å dagens föredragningslista uppförda ärendena, nemligen n:o 9, som innefattar bevillningsutskottets betänkande n:o 10, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition n:o 2, med förslag till ny förordning angående mantalskrifning, och n:o 10, som innefattar sammansatta bevillnings- och lagutskottets betänkande n:o 1, rörande vissa delar af Kongl. Maj:ts proposition n:o 2 med förslag till ny förordning angående mantalsskrifning, må få byta plats, så att det sammansatta utskottets betänkande n:o 1 sättes framför bevillningsutskottets betänkande n:o 10.

Motivet till denna omflyttning är, att det sammansatta utskottets betänkande innehåller så att säga kärnpunkten af det nya mantalsskrifningsförordningsförslaget; och det är väl i sin ordning, att, när man skall behandla ett nytt lagförslag, man börjar med dess viktigaste punkt.

Jag skall derjemte tillåta mig meddela, att liknande förslag kommer att framställas äfven i Första Kammaren.

Med bifall till den af herr Johansson sålunda gjorda hemställan, beslöt kammaren, att sammansatta bevillnings- och lagutskottets ifrågavarande betänkande, n:o 1, skulle å föredragningslistan för nästa sammanträde uppföres näst framför bevillningsutskottets betänkande n:o 10.

§ 4.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades:

Herr *C. G. Andersson* i Skeenda, under tre dagar från och med den 30 dennes; samt
herr *B. V. Hedgren* under den 31 dennes.

§ 5.

Till bordläggning anmäldes bevillningsutskottets betänkande, n:o 12, i anledning af väckta förslag om vissa förändringar i grunderna för allmänna bevillingens utgörande.

Kammaren beslöt, att detta ärende skulle å föredragningslistan för nästa sammanträde uppföras framför de ärenden, som blifvit tvänne gånger bordlagda.

Härefter åtskildes kammarens ledamöter kl. 2,2 e. m.

In fidem
Hj. Nehrman.